

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΑΡΧΑΙΩΝ ΓΠ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ

Μετάφραση Αγνώστου

Πρώτα, αφενός, εάν θέλεις να καταλάβεις την αρετή του άνδρα, είναι εύκολο (να καταλάβεις αυτό), ότι δηλαδή αυτή είναι η αρετή του άνδρα, δηλαδή να είναι ικανός να ασχολείται με τις υποθέσεις της πόλης (τις πολιτικές υποθέσεις) και με τις πράξεις του, από τη μια να ευεργετεί τους φίλους, απ' την άλλη να βλάπτει τους εχθρούς και ο ίδιος να προσέχει να μην πάθει τίποτα τέτοιο. Αν, αφετέρου, θέλεις να καταλάβεις την αρετή της γυναίκας, δεν είναι δύσκολο να εξηγήσει κανείς (αυτό) ότι δηλαδή αυτή πρέπει να διαχειρίζεται σωστά τις οικιακές υποθέσεις και φροντίζοντας το νοικοκυριό και με το να υπακούει τον άνδρα της. Και άλλη είναι η αρετή του παιδιού, και του κοριτσιού και του αγοριού, και του πιο ηλικιωμένου, αν θέλεις του ελεύθερου, αν, όμως, θέλεις και του δούλου. Και άλλες πάρα πολλές αρετές υπάρχουν, ώστε δεν είναι δύσκολο να πεις για την αρετή, τι είναι.

Γραμματική

τις πλεως:	τιν πλιν τις πλεις
οσαν:	τις οσης α οσαι
παιδς:	τιν παδων τος παις
διελθεν:	διελθς
επεν:	επ

Συντακτικό

Γ3α. α) Καί εσιν : Κύρια πρόταση κρίσεως.

β) $\square\sigma\tau\epsilon\dots\dots\square\pi\alpha\rho\iota$: Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση. Εισάγεται με το συμπερασματικό σύνδεσμο $\square\sigma\tau\epsilon$ και εκφέρεται με οριστική ($\circ\square\kappa$ $\square\pi\omicron\rho\square\alpha$ $\square\sigma\tau\square\nu$), γιατί δηλώνει το πραγματικό. Η πρόταση λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αντικειμενικού αποτελέσματος.

γ) $\square, \tau\iota$ $\square\sigma\tau\iota\nu$: Δευτερεύουσα ονοματική πλάγια ερωτηματική πρόταση. Εισάγεται με την προφορική αντωνυμία $\square, \tau\iota$ γιατί είναι μερικής άγνοιας και εκφέρεται με οριστική γιατί δηλώνει το πραγματικό. Η πρόταση λειτουργεί ως αντικείμενο στο απαρέμφατο $\epsilon\square\pi\epsilon\square\nu$.

Γ3β) $\Pi\rho\square\tau\omicron\nu$: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο εννοούμενο $\gamma\nu\square\nu\alpha\iota$.

$\tau\square$ $\tau\square\varsigma$ $\pi\square\lambda\epsilon\omega\varsigma$: Σύστοιχο αντικείμενο στο απαρέμφατο πράττειν.

$\tau\omicron\square\varsigma$ $\square\chi\theta\rho\omicron\varsigma$: Αντικείμενο στο απαρέμφατο $\pi\omicron\iota\epsilon\square\nu$.

$\mu\eta\delta\square\nu$: Σύστοιχο αντικείμενο στο απαρέμφατο $\pi\alpha\theta\epsilon\square\nu$.

$\circ\square\kappa\epsilon\square\nu$: Υποκείμενο ρήματος $\delta\epsilon\square$ τελικό απαρέμφατο (ετεροπροσώπια).

Κατήκοον : κατηγορούμενο στο υποκείμενο $\alpha\square\tau\eta\nu$, μέσω του συνδετικού ρηματικού τύπου $\circ\square\sigma\alpha\nu$.

$\pi\acute{\omicron}\mu\pi\omicron\lambda\lambda\alpha\iota$: επιθετικός προσδιορισμός στο $\square\rho\epsilon\tau\alpha\iota$.

Γνωστό

Α.Εγώ, λοιπόν καταρχάς αναγκάστηκα να μιλήσω για τις δικές μου υποθέσεις, έπειτα όμως νομίζω και ο ίδιος ότι επέδειξα μεγαλύτερη φιλοδοξία από ό,τι έπρεπε, από τη μία συλλογιζόμενος τους προγόνους μου, ότι δηλαδή ποτέ δεν έπαψαν να ασχολούνται

με τις υποθέσεις της πόλης μας, από την άλλη επειδή έβλεπα εσάς (γιατί πρέπει να λέω την αλήθεια) να θεωρείτε πως μόνο αυτοί είναι αξιόλογοι (πολίτες), επομένως βλέποντας εσάς να έχετε αυτή τη γνώμη ποιος δεν θα παρακινούνται να ενδιαφέρεται με πράξεις και έργα για την πόλη; Επιπλέον, γιατί να στενοχωρηθείτε μ'αυτούς τους πολίτες; Αφού δεν είναι άλλοι κριτές γι' αυτά παρά εσείς.

B1. Τα επιχειρήματα που παραθέτει ο Μαντίθεος σχετικά με την ενασχόλησή του με τα κοινά είναι τα εξής:

α) Όπως φαίνεται απ' το χωρίο «☐ γὰρ δὲ τὸ μὲν πρῶτον δημηγοροῦται» η ανάγκη να μιλήσει για μια προσωπική υπόθεση τον ώθησε να μιλήσει ενώπιον του αθηναίου κοινού.

β) Από το αποτέλεσμα «☐ πείτα μὲντοι τὸ δὲ οὐκ ὄντος» φαίνεται ότι ο Μαντίθεος αναγνωρίζει ότι έδειξε υπέρμετρη φιλοδοξία να ασχοληθεί με τα κοινά και αιτιολογεί την απόφασή του αναφέροντας :

1) Την διαρκή ενασχόληση των προγόνων με τις πολιτικές υποθέσεις «☐ μα μὲν τῶν προγόνων πρῶτοντες».

2) Το γεγονός ότι ήθελε να καταξιωθεί στη συνείδηση των συμπολιτών του, οι οποίοι θεωρούν αξιόλογοι πολίτες μόνο τους ενεργούς πολιτικά. «☐ μα δὲ ☐ μὲς ☐ ρὲν εἶναι».

B2. «☐ τι δὲ ☐ ν..... ☐ με☐ ς» : Ο Μαντίθεος τελειώνει την απολογία του υποβάλλοντας στους βουλευτές μια ρητορική ερώτηση που ισοδυναμεί με έντονη άρνηση, την οποία και αιτιολογεί. Τους λέει ότι δεν υπάρχει λόγος να δυσανασχετούν με τέτοιους πολίτες, τους οποίους οι ίδιοι παρακίνησαν με τη στάση τους να ασχοληθούν με τα κοινά. Διότι αυτοί τους κρίνουν με τη δοκιμασία και όχι άλλοι.

- Ο Μαντίθεος στις παραγράφους 20-21 δεν κάνει συγκεφαλαίωση του λόγου του και δεν παρακαλεί τους δικαστές του, για να φανούν επιεικείς. Αντί επιλόγου εδώ ανασκευάζει νέα κατηγορία, ότι δηλαδή πολιτεύθηκε όταν ήταν νέος και περηφανεύεται γιατί αναγκάστηκε να μιλήσει για τις πράξεις των προγόνων του.
- Το τέλος του λόγου του Μαντίθεου είναι απότομο, σύμφωνο με το χαρακτήρα του ομιλητή. Ο λόγος του Λυσία υπέρ Μαντιθέου είναι αυθάδης, τραχύς και αλαζονικός, σύμφωνα με το στρατιωτικό ήθος του Μαντίθεου.
- Οι δύο τελευταίες παράγραφοι του λόγου δεν περιέχουν τα χαρακτηριστικά του επιλόγου. Αυτό αποδεικνύεται από την απροθυμία του Μαντιθέου:

α) Να καταστήσει τους βουλευτές ευνοϊκούς για τον εαυτό του και δυσμενείς για τους κατηγορούς.

β) Να μεγαλοποιήσει όσα τον συμφέρουν και να μειώσει όσα είναι ασύμφορα γι' αυτόν.

γ) Να συγκινήσει τους δικαστές.

δ) Να ανακεφαλαιώσει όσα ανέφερε στο λόγο του.

- Ο ρήτορας περατώνοντας το λόγο του χωρίς επίλογο θέλησε να δείξει ότι:

α) Το ανώτερο στρατιωτικό ήθος του δεν τον επέτρεπε να επιτύχει ευνοϊκή απόφαση σε παρακλήσεις και συγκινήσεις.

β) Θεωρούσε ανάξιους τους κατηγορούς για οποιαδήποτε αναφορά σ' αυτούς, εφόσον υπήρξαν ψεύτες, όπως υποστήριζε και στην παράγραφο 8.

γ) Ήταν πεπεισμένος ότι έλαμψε η αλήθεια και, κατά συνέπεια, ήταν περιττός, ένας τυπικός επίλογος εκφωνημένος σύμφωνα με τους κανόνες της ρητορικής τέχνης.

B3. Σχολικό βιβλίο: Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΗΣ ΡΗΤΟΡΕΙΑΣ

(Κόραξ και Τυσίας, οι Συρακόσιοι) σελίδα 10.

B4.

□χθομ□νων: αχθοφόρος, επαχθής

διατεθ□ναι: θέση, θετικός

□ρ□ν: όραση, οπτικός

□ξ□ους: αξία, αντάξιος

πρ□ττειν: πράξη, πρακτικός

Επιμέλεια: Βλασταράκος Χρήστος, Καραπέτρος Πέτρος, Σταυρόπουλος Βασίλης- φιλόλογοι